

GRAMEX press

JVG uskoo
joukkuepeliin

Gramexin
tilitykset

nopeutuvat

Monitoiminen

Kerkko

Koskinen

Mira Luoti
saa voimaa
musiikista

1 2018

Hän

JUHANI MERIMAA

- Syntyi 1947 Toijalassa.
- Opiskeli matematiikkaa.
- Tavastia-klubin johdossa lähes koko ajan vuodesta 1980.
- Ruisrockin toimitusjohtaja.
- Yksi Ankkarockin perustajista.
- Tähdet, tähdet -ohjelman tuomari vuodesta 2014.

Kerran lavalla laulamassa

Tavastia-klubin johtaja Juhani Merimaa on kaikkiruokainen musiikin kuuntelija.

Haastattelu LAURI KAIRA Kuva MIKKO STIG / LEHTIKUVA

► Mikä on yleisin tapasi kuunnella musiikkia?

Kuuntelen musiikkia Tavastialla, festareilla ja muissa konserttipaikoissa. Jonkin verran kotona ja säännöllisesti autossa. Käytössä on aika monet formaatit.

► Mihin musiikkiin ja konsertteihin liityt eniten muistojasi?

Olen viettänyt elämäni rockmusiikin parissa ja siihen liittyy isoimmat muistot. Tavastia-klubi ja festarit kuten Ruisrock, Ankkarock, Tuska.

► Millaisesta musiikista pidät nykyisin eniten?

Olen kaikkiruokainen ja kuuntelen muutakin kuin rockia tai muuta populaarimusiikkia. Ooppera ei ole minulle vieras ja Helsingin Musiikkitalossa on paljon hienoja konsertteja.

► Miten musiikkimakusi on ajan mittaan muuttunut?

Ehkä se on monipuolistunut. Tosin kävin Savonlinnassa aika usein jo ennen uraani Tavastialla.

► Mikä oli ensimmäinen omistamasi äänilevy ja miten sen sait?

Se on ilmeisesti 1950-luvun lopulta Paul Anka tai Elvis. Asuin Toijalassa, jossa ei ollut levykauppaa. Kodinkoneliikkeessä oli jotain testilevyjä, joita saattoi ostaa, jos onnisti.

► Mikä oli ensimmäinen järjestämäsi konsertti ja festivaali?

Opiskeluaikana olin järjestämässä erilaisia bileitä, mutta niitä ei lasketa tässä yhteydessä. Tavastialla aloitin toimitusjohtajana vuoden 1980 toukokuussa. Ensimmäinen ulkomaan bändi oli The Troggs, jonka piti kolista punkjengille. Näin ei kuitenkaan käynyt. Muutin Korsoon vuonna 1987 ja vähän sen jälkeen aloitimme siellä Ankkarockin, josta kasvoi aika iso tapahtuma.

► Milloin päätit tai totesit, että musiikki on ammattisi?

Olen aina ollut kiinnostunut musiikista. Opiskelin vaihtelevalla menestyksellä matematiikkaa. En löytänyt monestakaan syystä siltä alalta mieluista ammattia itselleni. Olin ollut Tavastian organisaatiossa vuodesta 1972 asti. Vuonna 1980 minut valittiin Tavastiaa pyörittäneen ravintolayhtiön toimitusjohtajaksi.

► Mikä on oma instrumenttisi?

Suu.

► Oletko itse esittänyt musiikkia lavalla?

Olen laulanut Tavastian lavalla karaokea. Tuomari Nurmio järjesti joskus Tavastialla karaokeillan ja pakotti minutkin laulamaan jotakin. Vedin *Suuret setelit*. Eikä siitä sitten sen enempää. ●

JVG 14

KUVA: ANDREI KIPAHTI / PME RECORDS

KERKKO KOSKINEN 18

KUVA: AKI ROUKALA

PALA VIISUHISTORIAA 26

KUVA: EIRIK HAGESÄTER / STELLA PICTURES / LEHTIKUVA

ESITTÄVIEN TAITEILIJOIDEN JA ÄÄNITTEIDEN TUOTTAJIEN TEKIJÄNOIKEUSYHDISTYS GRAMEX RY:N ASIAKASLEHTI

Pieni Roobertinkatu 16 A, 00120 Helsinki
toimitus@gramex.fi, puh. (09) 4282 7488
www.gramex.fi

Päätoimittaja Lauri Kaira
Toimitussihteeri Heikki Jokinen
Ulkoasu ja taitto Helena Kajander
Ilmestyy 4 kertaa vuodessa / 29. vuosikerta
Julkaisija Gramex ry / ISSN 0787-6564
Painotyo Forssa Print / Painos 48 000 kpl
Osoitteenmuutokset gramex@gramex.fi
Seuraa Gramexin viestintää Facebookissa:
www.facebook.com/gramexry/

KANNESSA MIRA LUOTI

KUVA: KIRSI TUURA

Pääkirjoitus

LAURI KAIRA
Päätoimittaja

Rohkeutta ja positiivista asennetta

Tässä lehdessä on juttuja sekä positiivisista että vähemmän positiivisista asioista.

Mira Luoti kertoo, miten musiikki on auttanut hänet vaikeiden elämänvaiheiden yli. Se on hieno avautuminen musiikin ammattilaiselta. Musiikki on ammattimuusikolle työn lisäksi myös paljon, paljon muuta.

Mira Luoti on yksi heistä, jotka ovat joutuneet seksuaalisen ahdistelun kohteeksi. Me Too -kampanja nosti tämän ilmiön julkisuuteen. Seksuaalinen häirintä ja ahdistelu on väärin ja tuomittavaa. On syytä kiittää niitä rohkeita ihmisiä, jotka tuovat kokemansa vääryydet julkisuuteen.

Vaikka ahdistelun nostivat ensimmäisenä esiin kulttuuri- ja viihdemaailman naiset, ei ole mitään syytä olettaa, että se rajoittuu vain näihin aloihin. Eri puolilta maailmaa tulleet uutiset kertovat, että sitä tapahtuu kaikkialla. Kaikkialla siihen pitää myös vahvasti puuttua.

Musiikkiala tekee nyt työtä omalla tontillaan. Ala julkaisi yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon teesinsä. Niiden mukaan kaikille pitää taata turvallinen työympäristö, jossa puututaan viipymättä kaikkeen syrjintään, seksuaaliseen häirintään ja työpaikkakiusaamiseen. Music Finlandin perustajajäsenenä Gramex on yksi aktiivisista teesien allekirjoittajista.

Näiden vakavien asioiden rinnalla meillä on kerrottavana myös iloinen uutinen Gramexin oikeudenhaltija-asiakkaille. Se koskee tilitysuudistustamme: Gramex-korvaukset tulevat pankkitilille jatkossa jopa puoli vuotta aiempaa nopeammin.

Muutos on suuri. Tähän asti korvauksia kerättiin ensin koko kalenterivuosi ja vasta sen jälkeen käynnistettiin tilitykset. Ensimmäinen korvauserä tuli tilille seuraavan vuoden kesäkuussa.

Nyt osa alkuvuoden korvauksista maksetaan jo saman vuoden joulukuussa. Koska korvauksia ei kerry tasaiseen tahtiin, jää nähtäväksi, miten suuri osa korvauksista tässä tulee. Siirtymävaiheessa tulee lisäbonus. Kun vanhasta tahdistista siirrytään uuteen, tänä vuonna tilille tulee korvauksia peräti puoleltatoista vuodelta.

Korvausten maksaminen osin puoli vuotta nopeammin on vuosien kehitystyön tulos. Se kertoo Gramexin halusta palvella asiakkaitaan entistä paremmin. ●

KUVA: MATTI MATIKAINEN

Häirintään on puututtava.

Intro

Teksti: Ville Hartikainen, Riikka Hiltunen ja Lauri Kaira

Haloo Helsinki! palkittiin muun muassa vuoden yhtyeenä ja Cheek vuoden artistina ja vuoden musiikkivideosta.

Gramex Emma Gaalassa

Haloo Helsinki!, **Antti Tuisku** ja **Cheek** keräsivät yli kolmasosan kaikista palkinnoista Emma Gaalassa.

Antti Tuisku uskoo huiman nyky-suosionsa perustuvan tekemäänsä asennemuutokseen. Hän sanoo uskaltaneensa viimein tuoda musiikissaan esiin todellista persoonansa ja samalla myös nauuraa itselleen.

”Sitä kautta olen nauttinut itse työstäni ja esiintymisestä paljon enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Jos muut ihmiset ovat halunneet ottaa sitä samaa mentaliteettia itselleen, niin sehän on pelkästään mahtavaa.”

Miessolistipalkinnon ojensi Antti Tuiskulle Gramexin toimitusjohtaja **Ilmo Laevuo** yhdessä **Katri Helenan** kanssa.

Illan ehkä koskettavimmasta kiitospuheesta vastasi ensi kesänä Lahden mäkimontussa uransa päättävä **Jare Tiihonen** eli Cheek.

Tiihonen voitti molemmat yleisöäänestysarjat eli artisti-Emman ja musiikkivideo-Emman.

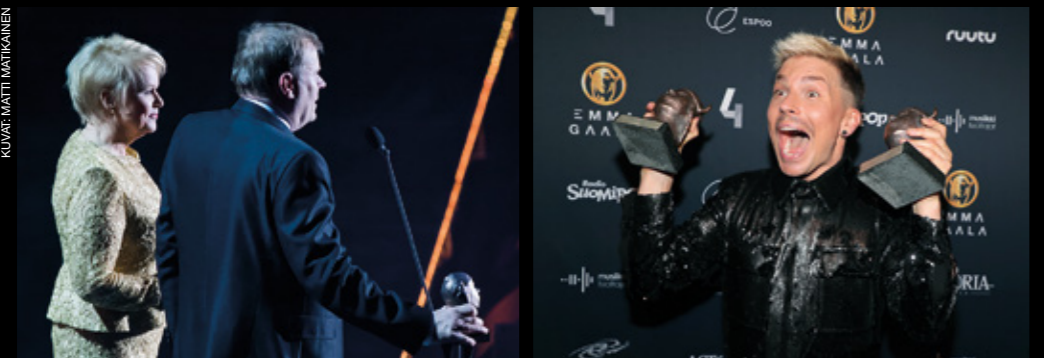
Tiihosta lämmitti se, että voitot tulivat yleisöltä. ”Ensimmäisen Emmanin sain hiphop-kategoriassa. Totta kai sekin tuntui hyvältä,

Emma-voittajat 2018

- **Naissolisti:** Evelina
- **Miessolisti:** Antti Tuisku
- **Yhtye:** Haloo Helsinki!
- **Albumi:** Hulluuden Highway, Haloo Helsinki!
- **Tulokas:** LEO
- **Rock:** Hulluuden Highway, Haloo Helsinki!
- **Metalli:** Bringer of Pain, Battle Beast
- **Biisi:** Chasing Heights, Alma
- **Pop:** Anatude, Antti Tuisku
- **Hiphop:** Popkorni, JVG
- **Klassinen:** Homunculus, Kamus Quartet
- **Jazz:** Form, 3TM
- **Tuottaja:** Jurek
- **Iskelmä:** Järvenpää-Kauriala, Matti Esko

mutta suuren yleisön tuki merkitsee itselleni kaikkein eniten. Heille tätä tehdään ja he ovat mahdollistaneet kaikki nämä kokemukset. Tänäpäin lavalle nousessani oloni tunteikkaammaksi kuin kertaakaan aiemmin.”

- **Etno:** Raivopyörä, Maija Kauhanen
- **Lastenmusiikki:** Robin Hund & hans glada orkester, Alla ropar ett hej!
- **Kriitikoiden valinta:** Juna Kainuuseen, Litku Klemetti
- **Yleisöäänestys/artisti:** Cheek
- **Yleisöäänestys/musiikkivideo:** Enkelit, Cheek (ohjaaja Nana Simelius, tuotantoyhtiö Simelius Simelius)
- **Myödyin albumi:** Hulluuden Highway, Haloo Helsinki!
- **Striimatuin kotimainen biisi:** Antaudun, Reino Nordin
- **Live:** Ultra Bra
- **Kultainen Emma:** Niko Nordström
- **Erikois-Emma:** Pekka Säälä
- **Erikois-Emma:** Popeda
- **Vienti-Emma:** Alma

Katri Helena ja Ilmo Laevuo luovuttivat Gramexin puolesta vuoden miessolistin Emman Antti Tuiskulle (oik.).

KUVA: JARNE KAARKINEN

Jukka Viitasaarelle voitto

Säveltäjä **Jukka Viitasaari** (s. 1961) voitti ensimmäisen palkinnon yhdysvaltalaisen Hillcrest Wind Ensemblen sävellyskilpailussa teoksellaan *The Hero's Journey*. Viitasaari on ensimmäinen ei-yhdysvaltalainen palkinnon saaja kautta kilpailun historian.

Hillcrest Wind Ensemble esittää sinfoniselle puhallinorkesterille kirjoitetun teoksen kevätkonserteissaan. *The Hero's Journey* on säveltäjän 19. palkittu teos. Ainoana suomalaisena puhallinsäveltäjänä hänellä on kuusi yhdysvaltalaisista nuotikustantajaa.

Spotify kertoo vihdoin tekijät

Musiikin suoratoistopalvelu Spotify on näyttänyt helmikuun alusta kappaleiden tekijätiedot. Ne saa näkyviin toistaiseksi vain työpöytäversiossa klikkaamalla hiiren kakospainikkeella avautuvasta valikosta ”näytä tekijät”.

Tietojen lisääminen palveluun on levy-yhtiöiden vastuulla. Suoratoistopalveluita on pitkään kritisoitu puutteellisesta metadatatista. Suoratoistopalvelu Tidal mahdollisti tekijätietojen tarkistamisen jo viime vuoden puolella.

Tasa-arvotiesit etenevät

Suomalainen musiikkiala julkaisi tammikuussa 2018 kuusi teesiä tasa-arvon, monimuotoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Gramex on yksi teesit allekirjoittaneista 90 musiikkialan toimijasta.

Music Finlandin koordinoima hanke sisälsi musiikkialan sukupuolijakaumia kartoittavan esiselvityksen, teesityöpajan Musiikki ja Media -tapahtumassa lokakuussa 2017 sekä lopullisten teesien muotoilun musiikkialan ammattilaisten työryhmän kanssa.

Teesit, allekirjoittajat osoitteessa: yhdenvertainenmusiikkiala.com.

Edessä hiphop-kesä

Etelä-Suomessa järjestetään ensi kesänä kaksi uutta hiphop-festivaalia. Kesäkuun 8.–9. Malmin lentokentän valtaa underground-rappiin painottuva Aerodome Festival. Ikärajattomassa tapahtumassa nähdään parisensikymmentä kotimaista nimeä.

Heinäkuun 20.–21. päivinä hiphopia on luvassa Hämeenlinnan Mellakka Festivalissa. Mellakka Festivalin ohjelmistossa on sekä kotimaisia että ulkomaisia esiintyjä ja mainstream- ja underground-hiphopia.

Pyhimys esiintyy heinäkuussa Hämeenlinnan Mellakka Festivalilla.

KUVA: TERO AHONEN

Haapavesi Folk täyttää vuosia

Haapavedellä juhliitaan kesäkuussa 30-vuotiaasta Haapavesi Folk -festivaalia. Ohjelmassa on luvassa kotimaisen kansanmusiikin kärkinimiä kuten Frigg, JPP ja **Jaakko Laitinen & Väärä Raha**, popimpia ja rockimpia kokoonpanoja kuten Scandinavian Music Group ja Mokoma sekä ulkomaisia vieraita kuten **Ukulelezaza** (Hollanti), Basco & **Jullie Hjetland** (Tanska) ja **Agnés Herczku** (Unkari).

Tuttuun tapaan festivaalilla on soitin- ja laulukursseja, joilla useat esiintyjistä opettavat. Finland Festivals valitsi Haapavesi Folkin vuoden festivaaliksi vuonna 2010.

Jaakko Laitinen & Väärä Raha -yhtye soittaa Haapavesi Folkissa.

KUVA: JUUKA MERIMAA

Ville Matvejeff Savonlinnan johtajaksi

Kapellimestari, säveltäjä ja pianisti **Ville Matvejeff** (s. 1986) on nimetty Savonlinnan oopperajuhlien seuraavaksi taiteelliseksi johtajaksi. Matvejeffin nelivuotinen kausi alkaa ensi vuonna ja ensimmäinen hänen suunnitteleman ohjelmisto nähdään Olavinlinnassa kesällä 2020.

Matvejeff jatkaa Jyväskylä Sinfonian ylikapellimestarina, mutta jättää taakseen pestinsä Turun Musiikkijuhlien taiteellisenä johtajana, Kroatian kansallisoopperan päävierailijana ja musiikillisena neuvonantajana Rijekassa.

Ville Matvejeff seuraa oopperalaulaja Jorma Silvastia Savonlinnan Oopperajuhlien taiteellisenä johtajana.

KUVA: ANTTI JUSSI SAVOLAINEN

Jukka Eskola juhlii

Trumpetisti **Jukka Eskola** (s. 1978) on ehtinyt kiertää Suomea ja maailmaa 20 vuotta ammattimuusikkona. Juhlavuosi alkoi Japanin-kiertueella ja kutsuvierailulla Münchenin BMW Welt Jazz Award -kilpailuun.

Eskola on saanut Sony Jazz -palkinnon (2006) ja Pori Jazzin vuoden taiteilija -palkinnon (2008). Omien yhtyeidensä Jukka Eskola Soul Trion, Jukka Eskola Quintetin ja Jukka Eskola Orquestra Bossan lisäksi hän on vaikuttanut myös muun muassa The Five Corners Quintetin ja Ricky-Tick Big Bandin riveissä.

KUVA: MIikka PIRINEN

Sävellys- ja sanoituskilpailu on yksi Tangomarkkinoiden neljästä kilvasta.

Tangosävellyskilpailu taas käynnissä

Seinäjoen Tangomarkkinoiden kaikille avoin Tangon Sävellys- ja sanoituskilpailu on taas käynnissä 27.4. saakka. Voittajasävelmä esitetään Tangomarkkinoilla heinäkuussa 2017.

Kilpailu on järjestetty jo vuodesta 1985 lähtien, jolloin Tangomarkkinat alkoivat. Kilpailu on tuottanut vuosittain kolmisensataa uutta tangoa. Kilpailun ohjeet löytyvät osoitteesta www.tangomarkkinat.fi.

Hengen- ravintoa

Mira Luodille musiikki on ollut aina kaikki kaikessa. Monien ilojen lisäksi se on tuonut lohtua ja kannatellut silloin, kun ollut kaikkein vaikeinta.

Teksti VILLE HARTIKAINEN

Soolouralle
hyppääminen ei ollut
itsestään selvä valinta.

MIRA LUOTO

• Syntyi 1978 Porissa. • Lauloi PMMP-yhtyeessä vuosina 2002–2013. PMMP:n kuutta albumia ja yhtä kokoelma-levyä on myyty 400 000 kappaletta. Yhtye sai kahdeksan Emma-palkintoa. • PMMP:n kappaleita ovat muun muassa *Rusketusraidadat*, *Joutsenet*, *Oo siellä jossain mun*, *Matkalaulu* ja *Lautturi*. • Ensimmäinen soololevy *Tunnelivisio* ilmestyi vuonna 2016. • Esiintynyt useissa television musiikkiviihdeohjelmissa ja erilaisissa teatteri- ja musikaalirooleissa.

Helsingin Sanomien Kuu-kausiliitteessä julkaistiin maaliskuussa pitkä artikkeli, jossa kerrottiin turkulaisen musiikinopettajan ahdistelleen oppilaitaan seksuaalisesti vuosien ajan 1990-luvulla. Yksi näistä yläasteikäisistä ty- töistä oli laulaja **Mira Luoti**.

Monelta Luodin kohtalontoverilta kah- den vuosikymmenen takaiset tapahtumat veivät innostuksen musiikkia kohtaan loppu- iäksi. Luoti sanoo itse suhtautuneensa asiaan päinvastoin. Hän kertoo selvinneensä ahdis- tavista muistoista juuri musiikin ansiosta.

Musiikista tuli hänen oma pelastajansa.

”Itselleni musiikki on ollut paljon arvok- kaampaa kuin mikään terapia. Se on hen- genravintoa, joka puhdistaa ja voimauttaa. Huomaan, että saan siitä itse hirveän paljon energiaa. Sen kautta on myös paljon helpompi itkeä ja käsitellä kipeämpiäkin aiheita”, Luoti (s. 1978) sanoo.

Musiikki kannattelee

Luoti tunnetaan sanavalmiina ja räväkkänä live-esiintyjänä, mutta omista tunteista pu- huminen ei ole ollut hänelle aina kovin hel- poa. Yläasteikäisistä tapahtumistakin hän kertoo alkaneensa puhua vasta viime vuoden lopulla.

Nuoruusvuosinaan Luoti kertoo kuun- nelleensa paljon Sielun Veljien, Nirvanan, Alice in Chainsin ja Soundgardenin kaltaisia raskaan rockin yhtyeitä. Ne tsemppasivat ja auttoivat purkamaan erilaisia fiiliksiä.

”Musiikki on ollut elämässäni kannatte- leva asia. Sen tekeminen on tuntunut aina hirveän rakkaalta, ja itselleni on ollut aina selvää, että se on mun juttuni. Pidän musiikkia tosi arvokkaana ja siksi olen halunnut tarjota omille lapsilleni mahdollisuuden harrastaa musiikkia mahdollisimman moni- puolisesti”, Luoti kertoo.

Yhdeksi elämänsä vavahduttavimmaksi musiikilliseksi elämykseksi hän mainitsee teini-iästä asti fanittamansa Cure-yhtyeen konsertin Lontoon Royal Albert Hallissa vuonna 2014. Keikan aikana hän sanoo ol- leensa ”silmät kyynelissä” ja eläneensä monta omaa elämäntilannettaan kappaleiden kautta lävitse.

Toisaalta yhtä merkityksellisiä hetkiä hän kertoo löytävänsä paljon arkisemmistakin ti- lanteista. Patojen avajana voi toimia esimer- kiksi liikuntakeskuksen jumppatunti.

”Saatan herkistyä musiikin ja liikunnan yhdistelmästä tosi vahvasti. Siinä kombinaa- tiossa on itselleni jotain hirveän emotionaa- lista. Jokin tosi mauton hittikappalekin saa mut hirveän helposti itkemään. Mutta se on pelkästään hyvää itkua. Tunnen itseni siinä hetkessä niin onnelliseksi.”

Vaikeina aikoina

Muutama vuosi sitten Luoti joutui käymään elämässään lävitse tavallista synkemmän ajanjakson.

Ensin hänen 2014 syntyneen **Urho**-poi- kansa sydän pysähtyi kahdesti ja tutkimuk- sissa sydäimestä löydettiin hengenvaarallinen synnynnäinen vika. Vähän myöhemmin Luodin isovelji menehtyi nopeasti levinnee- seen syöpään.

Viime vuosina Mira Luoti on tehnyt paljon musiikkiin liittyvää hyväntekeväisyystyötä.

Vaikeuksien keskellä Luoti tunsi löytä- vänsä lohtua musiikista.

”En tiedä, voiko sitä edes mitenkään jär- jellä selittää”, sanoo Luoti. ”Tavallaanhan se oli ihan hullua, että olin äärettömän huolis- sani omasta lapsestani ja osallistuin samaan aikaan yhden musiikkiohjelman tekemiseen. Olin aivan rikki sisältä, mutta sain silti musi- kista voimia ja jaksoin taas paremmin kotona muiden lasten kanssa.”

Kaikki eivät hänen ratkaisujaan ymmär- täneet.

”Kyllähän moni tuli ihmettelemään, että miten voit lähteä tuossa tilanteessa keikalle. Mutta siinä ihmettelivät. En ole ikinä pyytänyt anteeksi ja hävennyt jotain sellaista, josta saa itselleen paremman olon ja lisää voi- mia jaksaa.”

”Musiikki on hengenravintoa, joka puhdistaa ja voimauttaa.”

Hyvän tekemistä

Viime vuosina Luoti on tehnyt paljon erilaista musiikkiin liittyvää hyväntekeväisyystyötä. Hän on käynyt muun muassa pitämässä tanssitunteja kehitysvammaisille ja laulamas- sa vanhuksille vanhainkodeissa ja Lastenkli- nikan pienille sydänpotilaille. Niistä tilan- teista hän on saanut myös itselleen valtavasti energiaa.

Luoti kertoo havainneensa musiikin voi- maannuttavan vaikutuksen myös perhepiiris- sään.

”Omalla isoäidilläni on Alzheimerin tauti ja suurimman osan ajasta hän on kadonnut omiin maailmoihinsa. On ihanaa nähdä, miten jokin tuttu kappale saattaa kuitenkin herättää hänet ja tavallaan palauttaa hänet hetkeksi aikaa takaisin maan pinnalle.” >>>

”En ylipäätään osaa musiikin kohdalla erottaa milloin kyse on oikeasta työstä ja milloin harrastuksesta”, Mira Luoti sanoo.

Vauhtia tilitykseen

Gramex jakaa korvaukset jopa puoli vuotta aiempaa nopeammin.

Teksti LAURI KAIRA Kuvat DREAMSTIME

UUDEKSI VUODEN 2018 TILITYKSET

• **KESÄKUUN TILITYS:** nämä ovat pääosin vuonna 2017 kerättyjä esityskorvauksia ja ne maksetaan suoraan Gramexin asiakkaina oleville oikeudenhaltijoille viikoilla 23-24. Ulkomaisten järjestöjen kautta niitä maksetaan useissa erissä viikoilla 24-39. • **SYYSKUUN TILITYS:** pääosin vuonna 2017 kerättyjä tallennuskorvauksia, jotka maksetaan Gramexin asiakkaina oleville oikeudenhaltijoille viikoilla 38-39. • **JOULUKUUN TILITYS:** nämä ovat pääosin vuoden 2018 ensimmäisellä vuosipuoliskolla kerättyjä esityskorvauksia ja ne maksetaan viikoilla 50-51.

Gramex alkaa tilittää korvaukset entistä nopeammin. Kun korvaukset aiemmin jaettiin seuraavana vuonna, nyt osa tilitetään jo samana vuonna kuin ne kerätään.

Korvaukset tulevat noin puoli vuotta entistä nopeammin.

”Tämä johtuu pääosin uuden Apollo-asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöönotosta ja myös radioiden parantuneesta raportoinnista”, sanoo Gramexin oikeudenhaltijayksikköä johtava **Tuomas Talonpoika**.

Joulukuussa jaetaan jo osa vuoden alkupuoliskolla kerättyistä korvauksista. Koska korvauksia ei kerry tasaiseen tahtiin, jää nähtäväksi, miten suuri osuus silloin tulee.

Korvauksia 18 kuukaudelta

Siirtyminen nopeampaan tilitystahtiin tekee tästä vuodesta erityisen poikkeuksellisen. Korvauksia tulee normaalivuotta enemmän. Ensin tilitetään vanhaan malliin viimevuotiset korvaukset ja joulukuussa vielä osa alkuvuoden korvauksista.

”Tänä vuonna maksetaan siten korvauksia 18 kuukaudelta. Tämä on siirtymävaiheen tuoma ilmiö, ensi vuonna maksetaan taas korvauksia 12 kuukaudelta”, sanoo Talonpoika.

Tilitettiin 15,5 miljoonaa euroa

Viime vuonna Gramex tilitti korvaukset vielä perinteiseen tapaan. Niitä jaettiin yhteensä 15,5 miljoonaa euroa. Tästä meni 10,1 miljoonaa euroa kotimaisille ja 5,4 miljoonaa euroa ulkomaisille taiteilijoille sekä tuottajille.

Korvauksia saavia taitelijoita oli 10 378 ja tuottajia 2 549. Näistä 1 650 sai korvauksia sekä taiteilijoina että tuottajina. Osa oli Gramexin kotimaisia ja osa ulkomaisia asiakkaita.

Lisäksi tehtiin yli 12 000 korvaussuoritusta ulkomaisille taiteilijoille ulkomaisten tekijänoikeusjärjestöjen kautta.

Ulkomaisia haasteita

Ulkomaisten korvausten perille toimittaminen voi joskus olla haastavaa. Syitä on monia.

Korvauksia maksetaan sekä suoraan että ulkomaisten tekijänoikeusjärjestöjen kautta. Gramex tahtoo varmistaa, että se saa äänitteen käytöstä maksetut rahat oikeille korvaussensaajille. Äänitteen tai korvaussensaajan tiedoissa voi olla monenlaisia puutteita, joita pitää selvittää. Tämä ei suinkaan aina ole helppoa.

SIIJOITUSTUOTOT JA HALLINNOINTIKULUT

GRAMEXIN TOIMINNAN kulut olivat viime vuonna 3,9 miljoonaa euroa. Tämä sisältää myös vajaan 1,2 miljoonaa euroa GT Musiikkiluvut Oy:n korvaushallintokuluja. • Gramex keräsi viime vuonna korvauksia 23,9 miljoonaa euroa. • Koska Gramex jakaa kerätyt korvaukset pääsääntöisesti keräämistä seuraavana vuonna, korvausvarat pitää sijoittaa turvallisesti ja mielellään myös tuottavasti. Gramexilla on siten myös sijoitustuloja. • Vuonna 2017 sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot olivat noin 2 miljoonaa euroa. Tämä tuotto jaetaan oikeudenhaltijoille korvausten yhteydessä. • Gramexin taloutta ja hallintoa kuvataan tarkemmin Avoimuusraportissa. Tilintarkastajien tarkastama avoimuusraportti on luettavissa kotisivulta: www.gramex.fi/fi/avoimuusraportti

Tänä vuonna tulee korvauksia 18 kuukaudelta.

Tällaisten äänitteiden sanotaan olevan niin sanotussa place holder -tilassa. Tiedetään, kuinka paljon korvauksia niille kuuluisi, mutta rahaa ei vielä pystytä maksamaan äänitteen oikeuden haltijoille. Tässä tilassa oli vuoden 2017 lopussa noin 4,9 miljoonaa euroa korvauksia.

Nämä äänitteet ovat valtaosin ulkomaisia. Kotimainen äänite päättyy place holder -tilaan käytännössä vain silloin, jos sen äänite-ilmoitus on jätetty kokonaan tekemättä.

Tärkeää saada rahat perille

Tällaisiin selvityksiin paneudutaan tekijänoikeusjärjestöissä vakavasti.

”Meille on luonnollisesti tärkeää, että kerätyt rahat saadaan perille niille, joille ne kuuluvat ja teemme tätä huolellisesti”, sanoo Gramexin oikeudenhaltijayksikön asiakkuuspäällikkö **Tarja Henriksson**.

Joskus asiat selviävät nopeasti, joskus se voi viedä vuosia ja joskus käy niin, ettei tietoja saada. Uusi yhteishallinnointilaki määrittää, miten pitkään ja millä tavalla selvityksiä jatketaan. Jos korvauksia ei päästä maksamaan, puhutaan ”jakamatta jääneistä korvauksista”.

Maailman tekijänoikeusjärjestöillä on erilaisia tapoja käyttää tällaisia varoja lain ja omien sääntöjensä mukaisesti tarkoituksiin.

Niillä voidaan esimerkiksi rahoittaa yleistä kulttuurin edistämistä edistämissäätiöiden kautta. Ne voidaan myös jakaa muille korvaussensaajille liittämällä ne tilitettävien korvausten päälle.

Gramex käyttää molempia tapoja. Gramexin vuosikokous on päättänyt, että tietyiltä osin näitä varoja annetaan musiikkia edistämään perustetulle säätiölle ja tietyiltä osin niitä jaetaan oikeudenhaltijoille tilitysten yhteydessä.

Tilitystä Suomessa ja ulkomailla

Tekijänoikeusjärjestöt kehittävät maailmanlaajuisia tilitysyhteistyötä.

”Gramex tekee ulkomaisten sisarjärjestöjen kanssa yhteistyötä, jossa pyritään luomaan entistä parempia kansainvälisiä äänite- ja oikeudenhaltijatietokantoja”, sanoo toimitusjohtaja **Ilmo Laevuo**. ”Näiden tarkoituksena on palvella nopeaa ja tarkkaa tilitystä.”

Kotimainen tilitys nopeutuu jo nyt. Tänä vuonna Gramexilla on kolme tilitystä. Kesäkuussa ja syyskuussa jaetaan pääosin viime vuonna kerättyjä korvauksia ja – historian ensimmäisen kerran – joulukuussa tämän vuoden alkupuoliskolla kerättyjä korvauksia. •

”Niin kauan kuin jengi tykkää ja tulee keikoille, me jatkamme.”

Joukkue- pelaajat

Mistä on JVG tehty? Bilemeiningistä, urheilusta ja porukkahengestä.

Teksti HEIKKI JOKINEN
Kuvat ANDREI KIPAHTI / PME RECORDS

Miltä menestys tuntuu, **Jare Brand**? ”Saamme palautetta, että olemme saaneet aikaiseksi jotakin, josta jengi diggaa ja saa siitä energiaa sekä hyvää filistä. Se on hienoa.”

”Emmat ja platinalevyt tulevat siinä sivussa, se ei ole tavoite. Mutta onhan se hienoa saada Emma, kun on vuodessa painanut sata keikkaa ja tehnyt levyjä.”

Jare Brandin (s. 1987) ja **Ville Gallen** (s. 1987) rap-yhtye JVG on Suomen suosituimpia yhtyeitä. Sen kappaleet jumittuvat suoratoistolistojaan kärkeen ja keikat vetävät isoja yleisöjä.

Emma-palkintoja on JVG:n palkintokaappiin kertynyt useita, uusimpana Vuoden hiphop -palkinto helmikuun 2018 gaalassa.

Ehkä tämän kaiken tajuaa paremmin kunnan muutama vuosi on kulunut, Jare sanoo.

Vauhti on ollut niin kova, että kaikkea ei edes hahmota. ”Kun kirja tuli, pystyi miettimään mitä tapahtui”, Jare sanoo viitaten 2016 ilmestyneeseen, **Laura Frimanin** kirjoittamaan *Etenee – JVG:n tarina* -kirjaan.

Kiinteistöaloutta Aalto-yliopistossa opiskelleen Jaren lähtökohta on kuitenkin täysin selvä. ”Niin kauan kuin jengi tykkää ja tulee keikoille, me jatkamme. Se on meidän työemme. Ei normihommistakaan ilmoiteta pomolle, että pidän vuoden tauon, vaikka välillä ei huvittaisikaan.” >>>

JVG:n Jare Brand (vas.) ja Ville Galle ovat tunneet toisensa yläasteajoista alkaen.

>>>

Muusikot ja urheilijat

”Kaikki alkoi kaveripiiriin sporttimeiningistä”, Jare määrittelee. ”Puuhaillimme yhdessä ja teimme Villen kanssa porukalle just for fun -biisin.” Kappale oli *Koutsi soittaa* ja vuosi 2009.

”Teimme kotivideonkin tukemalla 50 euron kameran kahden penkin väliin. Se sitten lähti leviämään. Päädyimme alalle ja sillä tiellä ollaan.”

Jare ja Ville ovat urheilu- ja koulututtuja yläasteajoista lähtien. ”Intin aikana tutustumme paremmin.”

Musiikkitaustaa tai -koulutusta ei miehillä ole. ”Tässä sitä on opiskeltu seitsemän viime vuotta ja pikkuhiljaa on alettu oppia.”

Urheilu on JVG-miehille tärkeää sekä harrastuksena että kiinnostuksen kohteena. Urheilussa ja muusikon elämässä onkin paljon samoja piirteitä, monia ammattiurheilijoita tunteva Jare sanoo.

”He elävät samassa syklistä kuin me: jatkuva rundaaminen, bakkarit tai pukukopit, ottelu tai keikka.”

”Sekin on samaa, että tiistain matsi tai keikka ei ole sama kuin perjantain tai lauantain. Mutta vaikka tupa ei olisikaan täynnä, oma tontti on hoidettava.”

Urheilu arkena on henkireikä autossa istumisen rinnalla. ”Kun vetää tunnin lätkää, sulkista tai jotakin muuta, ei tarvitse ajatella mitään muuta. Urheilu on meille osa elämää ja se näkyy biiseissäkkin.”

Häissä hyvät bileet

Kovaa kuntoa työ vaatiikin, JVG tekee satakunta keikkaa vuodessa. ”Kun kaikki oli uutta, painoimme yli 150 keikkaa vuodessa.”

”Keikat ovat meidän perusrutiiniamme. Vaikka olemme kiertäneet isot festivaalit ja täyttäneet Hartwall-areenan, on aina kiva mennä Tavastialle tai pikkupaikan klubille. Niissä jengi on ihan iholla. Jos vuosi olisi pelkkää isoa festivaalikeikkaa, se olisi puuduttavaa.”

”Me voimme tehdä millaisia biisejä vain, meitä ei määritetä tiettyyn soundiin.”

Suomalainen musiikki on voinut hyvin 2010-luvulla, Jare sanoo. ”Festivaaleilla on ulkomaisiakin esiintyjä, mutta suomalaiset varmaankin liikuttavat eniten jengiä. Suomirap voi sekin hyvin ja artisteja tulee lisää. Jengi käyttää rahansa mieluummin keikkaan kuin baariin.”

Tammi-, touko- ja syyskuun JVG pitää yleensä keikkataukoa. ”Silloin alkaa jo viikonloppuna tulla fiilis, että koska keikkabussi lähtee.”

”Silti duuni kuin duuni tuntuu joskus työltä kun syksy on pimeä ja kilometrejä kertyy. Mutta nyt painetaan kun keikkaa riittää ja on nuori ja jaksaa.”

”Aiemmin kiertue oli ehkä levyn promo, nyt se on toisinpäin. Jos haluaa kesän festivaaleille, on julkaistava uutta musaa. Jengi äänestää jaloillaan, jos haluaa väkeä keikoille, on tehtävä hyvää musaa.”

JVG:llä on kuitenkin ”backup plan”, hääkeikat. Yhtye on tehnyt niitäkin viime aikoina.

”Onhan se hienoa kun joku haluaa meidän niin tärkeään tilanteeseen. Meiltä ei tule ihan perinteinen häävalssi.”

Häissä on hyvät bileet, mitä Jare arvostaa. ”Niillä keikoilla tykätään kun on hyvä meininki.”

Paitakaupasta levy-yhtiöksi

Ville Gallella ja Jare Brandilla on oma levy-yhtiö PME Records. Sen perustajiin kuuluvat lisäksi **Antti Kosonen** ja **Andrei Kipahti**.

Yhtiö perustettiin kun JVG alkoi kiertää maata kevään ja kesän aikana 2011. ”Tarvitimme pakettiauton ja teimme fanipaitoja.

Tavoite oli peittää kulut.”

Maailmalta oli tuttua, että räppäreillä on omia levy-yhtiöitä. ”Meillä kiersi vitsinä, että jonakin päivänä tämä on levy-yhtiö.”

Ensimmäiset kaksi albumiaan *Mustaa kultaa* (2011) ja *jvg.fi* (2012) JVG teki Monsp-yhtiölle. Ne menestyivät ja yhtyeellä alkoi olla tarve hiukan isommalle koneistolle.

Lähipiirissä oli muitakin artisteja ja PME Recordsin ensimmäisenä levynä ilmestyi kesäkuussa 2012 **Mäk Gälksen** eli Villen veljen **Joonas Gallen** (s. 1989) *Läbi-öissä*.

”Emme halunneet leimautua rap-lafkaksi. Aloitimme rapilla, mutta nyt julkaisemme mitä vain. Musatyylillä ei ole väliä, meillä on samanhenkisiä tyyppejä.”

PME Recordsin artisteja ovat muun muassa **Alma**, **Reino Nordin**, **Elias Gould**, **Tippa-T**, **Gracias** ja **Töölön Ketterä**. Yhtiön levyt jakelee Warner Records, jonka kanssa yhteistyö sujuu hyvin, Jare sanoo.

”Yritämme löytää uusia artisteja ja kasvattaa kunnan firman. Pojat toimistolla rakentavat PME:tä ja artistien uraa, kun me keskitymme JVG:hen ja painamme keikkaa.”

Alman menestys on aivan huikea juttu, Jare sanoo. ”Välillä me kauhistelemme, että onpa kauheaa suhaamista kun lennämme Kuopioon. Mutta kun katsoo Alman menoa Berliinistä Lontooseen ja Los Angelesiin, sitä ihmettelee kuinka hän jaksaa.”

Ei rallienglantia

Tekstinsä JVG tekee jatkossakin suomeksi. ”PME:llä on Alma, parempi että annetaan hänen hoitaa englantia. Jos tekisimme englan-

niksi, kilpailisimme maailmantähtien kanssa. Pysymme suomenkielessä, emme ala painaa rallienglantia.”

Tekstien teossa työnjako on se, että kumpikin kirjoittaa omat riiminsä. Niitä ei edes käydä yhdessä läpi. Melodia tulee yleensä tuottajalta ja kertosäkeet mietitään yhdessä. ”Keikka-auto on aivoriemme ja toimistomme, vietämme siellä paljon aikaa.”

Samankaltainen teksti ei sovi kaikkiin kappaleisiin. ”Hittikamaan voi tehdä tekniseempää räppäystä. Hiukan valtavirralla menevään ei ole hyvä tehdä liian vaikeaa tekstiä, radiobiisissä on pysyttävä mukana.”

”Mutta eivät vanhemmat sedät ymmärrä puoltakaan meidän sanoistamme.”

Tärkeää on se, mikä toimii keikalla. ”Biisissä on oltava energiaa, siihen meidät yhdistetään bändinä.”

JVG:n uusimmalla albumilla *Popkorni* on melodisempaakin lauleskelua. ”Me voimme tehdä millaisia biisejä vain, meitä ei määritetä tiettyyn soundiin. Siitä voi olla vain kiitolinen, oli esimerkiksi hienoa soittaa Haloo Helsingin kanssa kun sähköskeba soi vierellä.”

Joukkuepelin henki

JVG esiintyy usein yhdessä muiden artistien kanssa. Sen levyillä ja musiikkivideoilla ovat vierailleet muun muassa **Paula Vesala**, **Pete Parkkonen**, **Eveliina**, **Anna Abreu**, **Nopsajalka**, **Sanni**, **Ellinora** ja **Freeman**. JVG-miehet taas ovat vastaavasti olleet mukana useiden muiden artistien levyillä ja videoilla.

Viime syksynä julkaistulla JVG:n *Matti & Teppo* -videolla esiintyvät myös laulajaveljekset **Matti** ja **Teppo Ruohonen**. Tosin he eivät videolla laula, mutta ovat menossa mukana.

”Kertosäkeessä on hyvä olla fiittaaaja kun emme vielä ole laulajina täysin kondiksessa”, Jare sanoo. Useissa JVG:n kappaleissa kertosäkeen laulaa **Teemu Brunila**.

Se kannusti JVG:täkin kokeilemaan. ”Kun joku tuli ja kiekaisi laulut narulle niin huomasi, että ahaa, noin se sen tekee.”

Vierailijoiden ottamiseen levyille on monesti synnä muiden artistien työn arvostaminen. ”Olemme fiilistelleet, että olisi siistiä tehdä biisi tuon ja tuon kanssa. On tärkeää, että on voinut tehdä yhdessä niiden kanssa, joita on fanittanut.”

Yhteisesiintymiset muiden kanssa tuovat tunnelmaa keikoillekin. ”Mikäs sen siistimpää kesälläkin kuin esiintyä yhdessä.”

”Urheilun joukkuepelaajina olemme tottuneet siihen, että tehdään yhdessä. Tavoite on tehdä mahdollisimman hyvä biisi, ei vain tehdä kaikki itse.”

Urheilusta JVG:n mukaan on tarttunut muutoinkin porukassa oleminen ja se, että voi luottaa muihin. ”Ei tarvitse itse tarkistaa

jokaikista videota ja valokuvaa vaan voi luottaa siihen, mitä muut tekevät.”

Junnut liikkumaan

Musiikkibisnes muuttuu niin nopeasti, että Jare ei osaa sanoa missä JVG on viiden vuoden päästä tai missä muodossa musiikkia kymmenen vuoden kuluttua kuunnellaan.

Nyt Spotify on JVG:n ykköslevityskanava. Viime albumia ei enää edes tehty cd:nä, mutta sen kappaleista tehtiin neljä musiikkivideota. ”Ne tuovat fiilistä ja välittävät mitä biisillä haluaa sanoa.”

”Välillä ala oli menossa Spotifyhyn, ajateltiin että Youtuben video saa menettämään Spotifyn kuuntelua. Mutta ne tukevat toisiaan, musiikkivideo on Spotify-biisin markkinointia.” Rahojaan musiikkivideoista ei tosin taikaisin saa.

Vappuun asti JVG kiertää keikoilla ja kesälle on jo varattu yli 30 keikkaa. ”Levykin

on periaatteessa semituore ja uusia ideoita musaksi on tulossa.”

Kesän kohokohta ei kuitenkaan välttämättä ole festivaalikeikka vaan nuorten urheiluleiri Suomen Urheiluopistolla Vierumäellä. Siellä on jo parina kesänä pyörinyt viikon mittainen 9–14-vuotiaiden JVG Sport Camp.

Leirillä Jare ja Ville harrastavat yhdessä nuorten kanssa kaikkia mahdollisia urheilulajeja. Iltaisin grillaillaan yhdessä ja viikon lopuksi JVG vetää opistolla keikan.

”Viime vuonna leirillä oli 80 skidiä ja he tykkäsivät siitä. Skidit ovat vilpittömiä ja heidän kanssaan on kivaa pelailla viikko. Meillä ei silloin ole muita hommia, se on meille kuin mökkiviikko. Hyvä puhdistautua ennen juhannuskeikkoja.”

”Yritämme kannustaa nuorisoa liikkumaan laidasta laitaan, ei vain lätkää tai jalkapalloa. Tutustumme yhdessä eri lajeihin. On hienoa nähdä kun junnut liikkuvat.”

”On hienoa nähdä kun junnut liikkuvat.”

”Eivät vanhemmat sedät ymmärrä puoltakaan meidän sanoistamme”, Jare arvelee.

Sergei Prokofjevin musiikki teki vaikutuksen.

Kerkko Koskinen Kollektiivi:
Maija Vilkkumaa (vas.),
Manna, Kerkko Koskinen
ja Vuokko Hovatta.

KUVA: AKI ROUKALA

KERKKO KOSKINEN

• Syntyi 1973 Espoossa • Säveltäjä, pianisti • Ultra Bra -yhtyeen perustaja • Kerkko Koskinen Kollektiivi -yhtyeen perustaja.

Tärkeintä musiikissa on energisyys

Kerkko Koskinen juhli muusikkouransa
25-vuotisjuhlavuotta uudella musiikilla ja kiertueilla.

Teksti EEVA MEHTO

Säveltäjä ja pianisti **Kerkko Koskinen** saapuu hastateluun täsmälleen sovittuna aikana muistikirja kina- lossaan. Se on aina mukana, koskaan ei voi tietää mitä päähän juolahtaa.

Kerkolla on päällään huppari ja jaloissaan upouudet hohtavan valkoiset lenkkarit. ”Teen päivittäin aika pitkiä kävelylenkkejä, seitsemän, kahdeksan kilometrin mittaisia. Kävellessä ajatukset selkiytyvät ja samalla tulee prosessoitua sitä, mitä on tullut tehtyä.”

Silloin hän haluaa olla vain omien ajatustensa kanssa. ”Ei tulisi mieleenikään ottaa luureja mukaan.”

Opettajan ansiota

Kerkko Koskinen aloitti pianotunnit jo lapsena ja opiskeli Espoon musiikkiopistossa.

Tulevan säveltäjän onneksi hänellä oli peruskoulussa musiikinopettaja, joka opetti hänelle jo kolmannella luokalla sointumerkit. Kerkko oppi säestämään ja sai säestää musiikkitunnilla laulettavat laulut.

”Siihen maailmanaikaan vapaan säestyksen opetusta ei ollut varsinaisesti juuri missään. Minulla oli ainutlaatuinen tilaisuus,

joka avasi minulle aivan uuden maailman, jossa itse pystyin varioimaan ja improvisoimaan. Se tarjosi toisenlaisen ajattelusuunnan musiikkiin.”

”Silti pitkät klassisen musiikin opinnot, joissa käsitellään laadukasta musiikkia, ovat olleet erityisen tärkeitä muusikonuraani ajatellen.”

Myöhemmin Koskinen opiskeli Oulun Pop & Jazz -konservatoriossa ja klassisen musiikin opinnot jäivät. ”Ja sitten vain puolivahingossa ajauduin tekemään biisejä.”

Kotona ei edes radiota

Espoossa kasvanut Kerkko on perheensä kuopus, jolla on isovelji **Petri**. Atk-suunnittelijoina työskennelleet vanhemmat eivät soittaneet mitään soitinta.

”Minulla on ihan epämusikaaliset vanhemmat. Meillä ei kuunneltu kotona musiikkia, sillä meillä ei ollut edes radiota eikä levysoitinta.”

”Olen myöhemmin ajatellut, että itse asiassa se onkin ollut minulle etu muusikon urallani, sillä minua ei ole sabotoitu millään musiikkityylillä. Olen saanut olla avoin kaikelle musiikille.”

Prokofjev kolahti

1990-luvun alussa Koskinen vaikutti erityisesti **Sergei Prokofjevin** musiikista. Prokofjevin kolmas pianokonsertto ihastutti häntä aivan uudella tavalla.

”Se oli ensimmäinen klassisen musiikin teos, josta ymmärsin heti, mistä on kysymys. Hahmotin ne melodiat ja rytmiiikan paremmin kuin vaikkapa kuunnellessani **Beethovenia** tai **Bachia**, eli vanhaa klassista musiikkia.”

Erityisesti Koskinen piti teoksen energisyydestä. ”Ja energisyys on musiikissa mielestäni kaikkein tärkeintä.”

”Prokofjevin musiikki on myös valtavan kekseliästä. Aika yksinkertaisilla melodioilla ja rytmeillä Prokofjev pystyy tekemään niin eloisaa musiikkia. Se ei ole liian helppoa, mutta ei myöskään liian vaikeaa.”

Pyrki elokuvaohjaajaksi

Koskinen päätyi muusikoksi sattumalta. ”Alun perin olisin halunnut olla elokuvaohjaaja. Se oli unelmatyöni. Pysin kahdesti Taideteolliseen korkeakouluun, mutta en päässyt.”

”Ihmiset aina ihmettelevät, kun koetan sanoa, etten ole mitenkään poikkeuksellisen

>>>

>>>

musikaalinen. Vahvuuteni ovat ennemminkin energisuus sekä hyvä keskittymiskyky.”

Kerhon organisointitaidot ovat samoja, joita elokuvan teossa tarvitaan. ”Eri bändeihin liittyvät treenit, studiot ja sävellystyöt ovat kokonaisuus, jota täytyy osata ohjata. Se vaatii organisointikykyä, ja sitä minulla on.”

”Mutta oli täysi sattuma, että päädyin säveltämään. Totta kai, kun sitä on tehnyt pitkään, siitä myös oppii.”

Ultra Bran perustaja

Suurelle yleisölle Kerkko Koskinen tuli tutuksi siitä, että hän sävelsi lähes kaikki Ultra Bran kappaleet.

Ultra Bran jälkeen Koskinen toimi jonkin aikaa levy-yhtiö BMG:n kykjenetsijänä. Hän kuunteli bändejä ja hoiti niiden asioita.

Mutta vain aikansa. ”Ei ollut kiva käydä töissä. Olen tottunut työskentelemään kotona yksin, eikä sitä paitsi tullut vastaan bändejä, joista olisin ollut erityisen kiinnostunut.”

Sitten hän sävelsi soololevyjä, teki tilaustyönä elokuva- ja tv-musiikkia sekä euroviisusävellyksiä. Vuonna 2012 hän perusti Kerkko Koskinen Kollektiivin. 25-vuotiseen musiikkiuraan on mahtunut myös yhteistyötä Uuden Musiikin Orkesteri UMO:n kanssa ja säveltämistä monille artisteille.

Juhlavuotensa kunniaksi Koskinen julkaisi syksyllä 2017 kuuden cd:n kokoelmapaketin Ultra Bran jälkeisiltä vuosilta. Se sisältää muun muassa omaa soolotuotantoa, Kerkko Koskinen Kollektiivin musiikkia sekä jazzia **Vernerin Pohjolan** ja Five Corners Quintetin kanssa ja elokuvamusiikkia.

American miniatyrese horse

Syksyllä 2017 Kerkko Koskinen yllätti yleisönsä klassisen musiikin teoksellaan *American miniatyrese horse*.

Vuonna 1994 aloittaneen Ultra Bra -yhtyeen lähes kaikki kappaleet sävelsi Kerkko Koskinen. Hän myös soitti yhtyeessä pianoa.

KUVA: ALEKSI KOSKINEN

Kerkko Koskinen studioissa vuonna 2012 Vuokko Hovatan (vas.) ja Kerkko Koskinen Kollektiiviin aiemmin kuuluneen Paula Vesalan kanssa.

”Teoksen nimi tulee ajatuksesta, että samoin kuin minityyrihevonen ei ole oikea hevonen, minä olen miniatyyriin klassisen musiikin säveltäjä.”

Sävellyksen suunnittelu alkoi jo kymmenen vuotta sitten. Teoksen piti olla viulukonsertto, mutta se toteutuikin saksofonikonserttona.

Koskinen on aina pitänyt saksofonin soinnista ja hän valitsi teoksensa solisteiksi

baritonisaksofonisti **Linda Fredrikssonin** sekä tenorisaksofonisti **Timo Lassyn**. Konsertin esitti Sinfonia Lahti.

Saksofonivirtuosien lisäksi Koskinen ylistää Sinfonia Lahden ja teoksen kapellimestari **Dima Slobodenioukin** ammattitaitoa.

”Treeniaikaa olisi voinut olla vähän lisää. Klassisen musiikin kulttuuri on niin erilaista. Treenataan vähän, sillä soittajat ovat kovatason ammattilaisia.”

Keikkailee harvoin

Kerkko Koskinen keikkailee harvoin. Poikkeuksena oli juhlavuosi.

”Tuntuu hölmöltä käyttää aikaa keikkoihin ja matkustamiseen. Ajattelen, että ellen keikkaile ollenkaan, jää enemmän aikaa säveltämiseen. Toisaalta on kiva aina levyn julkistamisen yhteydessä nähdä kaikki esiintyjät yhdessä lavalla ja soittaa kappaleet alusta loppuun. Silti Tampereita pidemmälle en suostu enää matkustamaan.”

”Kokoonpanotkin ovat yleensä niin suuria, että jo hotellihuoneiden järjestäminen sadalle muusikolle vaikkapa jostakin Oulusta on varsin työlästä.”

Aamulla kello viisi

Kerkko Koskinen aloittaa työnsä aamuin kello viisi. Iltapäivisin ei kuulemma ole enää inspiraatiota. Silloin voi vaikka puhtaaksikirjoittaa nuotteja.

Työn vastapainoksi Koskinen pelaa lauantaisin ja sunnuntaisin biljardia. ”Se on rakas harrastus. Biljardissa työt unohtuvat. Pelaaan myös squashia yhden työkaverin kanssa. Siinä menee aina joku paikka paskaksi. Pelataan niin intohimoisesti ja tosissaan.”

Biljardi ja kävely käyvät hyvin meditatiosta. Biljardipelit kestävät kolme-neljä tuntia, eikä siinä turhia jutella. Pelataan vain.

Kerkko Koskinen ei epäile luomisvoimansa loppumista. Se saa vain uusia muotoja.

”En halua jumittua yhdessä bändissä, joka toistaa samanlaisia levyjä ja rundaa tuolla. Haluan vaihtaa kokoonpanoja ja musiikityylejä sekä välillä mennä jazziin ja sinfoniaan. Erilaiset kokoonpanot säilyttävät mielen virkeänä, kun proggit ovat niin erilaisia.”

Koskinen ei myönnä inhoavansa mitään musiikkia. Toisaalta hän sanoo kuuntelevansa musiikkia äärimmäisen harvoin. ”Kuuntelen klassista, jos jotakin kuuntelen.”

Ultra Bra -nostalgia-trippi

Ultra Bran comebackin suosio ja kolme Hartwall-areenakeikkaa olivat yllätys.

”Olihan se hienoa ja mageeta kesällä, kun 30 000 ihmistä yhtyi lauluun Ultra Bran valtaisan menestyssä saavuttaneilla keikoilla Seinäjoen Provinssissa, Turun Ruisrockissa sekä Joensuun Ilosaarirockissa.”

Silti Ultra Bralle ei ole suunniteltu jatkoa. ”2017 keikat olivat nostalgia-trippejä, mutta eihän elämää voi nostalgisoida määräänsä enempää.”

”Teen vain hommia”

Kerkko Koskinen sanoo olevansa varsin tyytyväinen elämäänsä. Lomia hän ei kaipaa.

”Mulle ei ole koskaan kehittynyt ajatusta, että musiikin pitäisi olla tietynlaista. Siksi olen osannut liikkua eri musiikityylien välillä. Se pitää työn jatkuvasti mielenkiintoisena.”

”Jotkin proggit ovat olleet varsin suuruudenhulluja. Olen rönsyillyt ja levittänyt niin monille alueille, että se on ollut ehkä vähän epätavallista.”

Mutta aikaa pullisteluun tai ylipistelyyn ei ole.

”En oikein edes tiedä, kenelle ja miten ylipistyisin. Teen vain hommia.”●

Johtosävel

ILMO LAEVUO
Gramexin toimitusjohtaja

Youtube ja arvokuilu

Youtube perustettiin, jotta käyttäjät voivat ladata omia videoita ja kommentoida niitä. Sitten palvelu on kasvanut maailman suurimmaksi musiikkipalveluksi.

Googlen tultua omistajaksi on kasvu ollut jyrkkää. Googlen emoyhtiön Alphabetin liikevaihto oli vuonna 2017 lähes 111 miljardia dollaria. Vuosikasvu on 23 prosenttia.

Yhtiön mainostulot ylittävät määrältään Suomen valtion budjetin. Youtubella on yhden kuukauden aikana yli miljardi erillistä käyttäjää.

Mainostulojen kasvu on maksimoitu voittoa tuottavilla ominaisuuksilla, kuten mahdollistamalla kokonaisten pitkien elokuvien hd-laatuun esittämisen.

Olisiko Youtuben käsittämättömän massiivinen kasvu ja levineisyys voitu saavuttaa käyttäjien omilla videoilla. Ei toivoakaan sellaisesta.

You Tube on luonut hyväksikäytölle porsaanreiän hyödyntäen tekijänoikeusjärjestelmän valmistautumattomuutta. Yhtiö systemaattisesti toistaa, että eivät he mitään julkaise, heidän käyttäjänsä julkaisevat.

Googlen on uutisoitu käyttävän miljoonia mieliteenmuokkaukseen ja liiketaloudellisia intressejään puoltavaan tutkimustoimintaan. Youtube myös maksaa pieniä korvauksia joillekin oikeudenhaltijoille. Liiketoiminnan kokoon nähden summat ovat aivan mitättömiä verrattuna asianmukaisiin korvauksiin maksaviin palveluihin.

Maineenhallinta on purrut. Osa yleisöstä on varaukselta Googlen puolella. Piraatit liiputtavat amerikkalaisen miljardibisneksen puolesta ja moittivat oikeudenhaltijoita ahneudesta.

Youtuben tehdessä jättimäistä liiketoimintaa, lehdele leivättä soittelemaan jäävät ne, jotka tuon sisällön ovat luoneet. Tätä kutsutaan arvokuiluksi (Value Gap). Euroopan parlamentti on onneksi vahvattanut tätä kuulua tukkimaan lainsäädännöllä.

Hämmästyttävästi Suomi on yksi harvoista maista, josta on valtiollisella tasolla löytynyt ymmärrystä Googlelle. Mutta Suomenhan kerrotaankin olevan Euroopan amerikkalaisin maa.●

Googlen maineenhallinta puree.

KUVA: MATTI MATIKAINEN

Rahoitusta luovuudelle?

Luovilla aloilla seurataan tarkasti, millaista tukea ne voivat saada uudelta Business Finlandilta.

Teksti HEIKKI JOKINEN

Tämän vuoden alusta aloittanut Business Finland yhdistää aiemmin erillisinä toimineet tuote- ja palvelukehitystä sekä vientiä tukeneet Tekesin ja Finpron. Mikä on luovan alan asema ja tulevaisuus uudessa organisaatiossa?

Uutuusarvo tärkeää

Business Finland pyrkii tarjoamaan kansainvälistymispalveluja kaikille kasvuyrityksille, sanoo toimialajohtaja **Irma Patala**.

”Emme erottele niitä toimialan mukaan, tuen kriteerit eivät ole toimialaspesifisiä. Haemme kasvua ja työllisyyttä.”

Business Finlandin tukeman toiminnan on oltava riittävän kunnianhimoinen ja kasvuun tähtäävä. ”On tärkeää tietää, miten raha avittaisi siinä.”

Hankkeella on oltava uutuusarvo, tukea ei voi hakea siihen, mitä yritys muutenkin tekisi.

Kansainvälisyys on tärkeää, sillä kasvu tulee sieltä, Patala sanoo. ”Ely-keskukset tukevat kotimaisia hankkeita.”

Luovan alan yritykset ovat usein melko pieniä. Se ei ole este niiden tukemiselle, sillä rahoitusta harkittaessa katsotaan millainen toimija yritys on alansa sisällä.

Yksittäisiä artisteja Business Finland ei tue, sitä sitovat monet säädökset aina EU:n yritysrahoitussääntöjä myöten.

Viime vuosina Tekes on rahoittanut parikymmentä musiikkiin liittyvää kasvuhanketta ja useita kymmeniä muita luovan alan kasvu-

hankkeita. Lisäksi moni luovan alan yritys on saanut innovaatioasetelirahoitusta.

Täydentävä partneri

Luovan alan kansainvälistymisaste on vielä aika matala, Irma Patala sanoo. Saatu tuki on usein summaltaan pientä. Se alkaa 5 000 euron innovaatioasetelistä, joka on tarkoitettu ulkopuolisen palvelun ostamiseen.

”Luovan alan ongelma on se, että julkisen tuotekehitys ei rahoita luovaa tuotantoa kuten biisin tekoa. Tai kun muotitalo tekee kevätmalliston, se on sen normaalia työtä. Meidän tukemme kohdistuu johonkin uuteen, innovatiiviseen ja normaalista eroavaan.”

”Luovan alan yrityksen rahoituksen on liityttävä niiden tapaan toimia, esimerkiksi luovien suunnittelijoiden kansainvälisen verkoston rakentamiseen.”

Luovan alan toiminnan skaalaaminen on tulevaisuudessa on yhä tärkeämpää. ”Musiikki-tuottaja tekee musiikkia, elokuvatuottaja elokuvia. Ehkä Business Finland voisi haastaa luovan alan miettimään mitä muutakin tarinalla, konseptilla tai IPR:llä voisi tehdä”, Patala miettii.

”Kun Elokuvasäätiö tukee tuotantoa, me voisimme täydentää jos tuotantoyhtiö miettii miten se voisi kehittää liiketoimintaansa. Business Finland voitaisiin mieltää täydentäväksi partneriksi.”

Toiveiden aika on nyt

”Yhteistyömahdollisuuksista luovan alan tukijoiden kuten Suomen Elokuvasäätiön tai

Music Finlandin kanssa ei vielä varmaankaan olla saatu riittävästi irti ja uusiakin yhteistyömuotoja voisi löytyä.”

Business Finland on tukenut yhteistyössä Music Finlandin kanssa suomalaisten osallistumista luovien alojen yhteistapahtuma South by Southwestiin Teksasin Austinissa. Finnpron Piilaakson toimisto auttoi käytännön järjestelyissä.

Business Finlandin kansainväliset verkostot hyödyttävät luovankin alan toimijoita. Sillä on maailmalla 40 toimistoa 32 maassa ja tiivis yhteistyö Suomen suurlähetystöjen kanssa. Lähetystöt vastaavat kulttuurisuhteistakin, Patala muistuttaa.

Luovan alan merkitys tulee korostumaan toiminnassamme, Irma Patala sanoo. ”Tunnistamme aineettoman arvonnäkökulman. Luova ala on kärkiklusteri, jossa se on itsestäänselvyys.”

”Voisimme ehkä haastaa perinteiset tuotelahtöisetkin yritykset miettimään, miten pääsee seuraavalla tasolle palveluihin ja muuhunkin.”

”Ristelijäkaupoissakin voittoa se, joka ymmärtää, mitä kuluttaja haluaa. Kuluttajan ääni on nykyään entistä vahvempi, tarvitsemme uusia elämyksellisiä tapoja toimia.”

Business Finland on aloittanut tämän vuoden alussa. Ensi vuoden suunnitelmat eivät ole vielä selvillä, painopisteitä tarkennetaan syksyllä.

”Jos luovalla alalla on meille toiveita, ne kannattaa esittää nyt. Meidän on tärkeää kuulla asiakkaita.” >>>

Luovan alan merkitys tulee korostumaan.

MIKÄ ON BUSINESS FINLAND?

• Valtion tuotekehittelytoiminnan rahoittajavirasto Tekes ja vienninedistämisyritys Finpro yhdistettiin Business Finlandiksi vuoden 2018 alusta. Se kattaa innovaatio- ja investointitukien, vientituen, investointeihin sekä matkailun edistämiseen liittyvät palvelut. • Business Finlandin budjetti on 600 miljoonaa euroa. Sillä on palveluksessaan 600 ihmistä, 40 toimipistettä 32 maassa sekä toimintaa 15 alueella Suomessa.

KUVA: N2. KUVAANKÄSITTELY: N2

Business Finland toivottaa luovankin alan yritykset tervetulleiksi, sanovat Irma Patala (vas.) ja Sanna Piironen.

>>>

Luovan alan ohjelmia

Business Finlandilla on monia tukimuotoja ja lisäksi erityisiä ohjelmia eri toimialoille. Luovan alan yritykset ovat usein pieniä ja siksi niitä yhteen kokoavat ohjelmat ovat olleet tapa toimia.

Yksi luovan alan ohjelmista on Lifestyle Finland, jota Patala vetää. Se auttaa lifestyle-yritysten kansainvälistä kasvua Euroopan ja Aasian markkinoilla muodin ja muotoilun, sisustuksen, huonekalujen, lasten tuotteiden ja kosmetiikan aloilla.

Ohjelmassa on nyt jäseninä 59 yritystä. Ne saavat 1 500 euron jäsenmaksulla messumatkoja lukuunottamatta ohjelman palvelut kuten ostajataapaamiset, media- ja vaikuttajaviestinnän ja markkinatutkimusmatkat.

Toinen luovan alan ohjelma on audio-visuaalisen alan tuotantokannustin. Se on 25 prosentin maksuhyvitys Suomessa toteutetun luovaa työtä sisältävän elokuvatutannon kuluista.

Hyvitystä voi hakea jos tuotannon rahoituksesta vähintään kymmenesosa tulee ulkomailta ja budjetti ylittää tietyt elokuvajain mukaiset rajat. Musiikkivideoihin hyvitystä ei saa.

Tuotantokannustimella on useita etuja, Irma Patala sanoo. ”Se houkuttelee tekemään tuotantoja Suomessa ja mahdollistaa samalla suomalaisten av-alan yritysten kansainväliset yhteydet.”

Tuotantokannustin käynnistyi viime vuonna ja rahoitusta sai 17 elokuvan tuotantoyhtiötä.

Tukea kasvuloikkaan

Fiiliksestä fyrrkaa -ohjelmasta vastaa ohjelmapäällikkö **Sanna Piironen**. Ohjelma auttaa

yrityksiä tunnistamaan aineettoman arvonnin mahdollisuudet ja hyödyntämään sitä kilpailuedun lähteenä. Aineetonta arvoa ovat muun muassa brändi, muotoilu, asiakastieto ja aineettomat oikeudet kuten tekijänoikeus.

Kuusivuotinen ohjelma on nyt viimeisellä vuodellaan. Tämän vuoden alkuun mennessä siitä oli tuettu 55 miljoonalla eurolla yhteensä 250 yrityksen kehityshanketta ja 90 yliopistojen tutkimushanketta.

Yrityksen tulee tuntee oma yleisönsä ja markkinansa.

”Tämä on innovaatorahoitusta, jotta yritykset voisivat ottaa kasvuloikan”, Piironen määrittelee. ”Se ei ole tarkoitettu toiminnan tavanomaiseen kehittämiseen.” Usein tämä merkitsee kansainvälistymistä, sillä markkinat Suomessa ovat pienet.

Vaikka kyse on innovaatioiden tukemisesta, niiden ei tarvitse olla jotakin aivan ennennäkemätöntä. ”Yrityksellä on oltava kuitenkin kilpailuetu, jokin perustava elementti, jolla pärjätä markkinoilla. Se voi olla bisnesmalli, toimintatapa tai vastaava.”

Täysin uusia upeita innovaatioita tulee harvoin vastaan. ”Mutta kunhan yritys tuntee oman yleisönsä ja markkinansa, tuemme uuden kulman tarjoamista niille.”

Oli hakijan toimiala mikä hyvänsä, rahoituksen saaminen edellyttää omaakin rahoitusta ja omaa tiimiä, Sanna Piironen sanoo. ”Esimerkiksi design-yritys voi olla rakentunut

yhden suunnittelijan ympärille, mutta siltä saattaa puuttua bisnesosaamista. On tärkeää, että yrityksellä on monialainen tiimi.”

Miten musiikin tai tekijänoikeusalan yritys soveltuu Business Finlandin tukijärjestelmiin?

”Kysymys on siitä, mitä yritys tavoittelee. Jos tavoite on kansainvälisillä markkinoilla ja se on kehityshanke, voimme sitä tukea. On keksittävä, mikä on yrityksen oma juttu.”

Itse tuotantoa ei tueta, ja tämä rajanveto on luovalla alalla hankalampaa kuin teollisuudessa, jossa tuotekehittäminen on eriytyneempää tuotannosta.

Hiljainen musiikkiala

”Meille ei ole tullut hirveästi yhteydenottoja musiikin alalta, emme ehkä ole tunnettuja siellä”, Sanna Piironen arvelee. Musiikkiala on myös omia alaa tukevia tahoja kuten Music Finland ja Musiikin edistämisyhtiö.

”Pienikin yritys voi hakea tukea, mutta aivan yhden ihmisen yritystä emme voi henkilörisin vuoksi tukea.” Kasvu vaatii resursseja, ja tämä on toinen syy siihen, miksi yksinyrittäjiä ei tueta.

Eri kokoisille ja ikäisille yrityksille on omia rahoitusmuotoja. Alle viisi vuotta toimineet yritykset voivat saada toimintaedellytysten selvittämiseen Tempo-rahoitusta. Se on aina tukea, ei lainaa.

Kiito-rahoituksella tätä pidempään toimineet yritykset voivat valmistautua seuraavaan kasvuloikkaan. Näiden lisäksi rahoitus-

vaihtona kaikenikäisten yritysten isommille kehityshankkeille on pilotoitilainaa.

Joitakin musiikkiin liittyviä hankkeita on saanut tukea viime vuosina. Nyt jo päättyneellä median innovaatiotuella rakennettiin esimerkiksi Mimmit-yhteen Mimmit Music School -ohjelmaformaattia englannin- ja saksankielisille markkinoille sekä kansainvälistymisstrategiaa Mimmit-tuoteperheelle.

Jyväskyläläinen musiikin metadataa keräävä Musicinfo sai median innovaatiotukea konseptinsa toimivuuden selvittämiseksi Kinnassa.

Vaikka Business Finlandin ohjelmat loppuvat ja muuttuvat, minkään alan rahoitusta ei ole tarkoitus lopettaa, Piironen sanoo.

”Jatkamme varmasti luovan alan tukea, mutta en vielä tiedä onko sille jatkossa nimikko-ohjelmaa.”

Ääni

Ääni-palstalla esitellään kauden kiinnostavia äänitekniikan uutuusia. Teksti: Tommi Saarela

Toob-kaiutin.

Ämyriä putkeen

SIINÄ KUN putkivahvistimet ovat olleet kova sana kautta aikojen, kotimainen putkeen pake-toitu **Toob**-kaiutin tarjoilee jotain uutta ja erilaista.

Hifi- ja ammattiaudiossa suorakulmaiset laatikot ovat jo tehneet tilaa monimuotoisemmille ja kevyemmille kotelarakenteille. Toobin takana on ajatus siitä, ettei kitarakaiuttimenkaan ole pakko takertua vanhaan – varsinkaan kun teräväsärmäinen kuutio on akustisesti epäedullisimpia muotoja kaiutinkotelolle.

Toob-kaiuttimien takana on kotimainen pien-yritys MP-Projects, jonka perustaja on pitkän linjan jazzkitaristi ja kaiutinrakentaja. Idea kevyestä ”putkikaiuttimesta” sai alkunsa omistajan tyyppäännyttyä kanniskelemaan mukanaan keikkapuitteisiin nähden turhan järeitä kitarakamoja.

Valmistajan mukaan laadukkaiden neodyymi-elementtien ja mikroahvistinten voittokulku on avittanut ultrakevyiden kaiutinkoteloiden tuotekehittelyä, ja ensimmäinen Toob-kaiutinsarja julkaisiin viime kesänä.

Uponorin viemäriputkesta valmistettuun koteloon kiinnitetty 12-tuumainen kaiutinkaiutus luo paa kitaristeille ja basisteille – myös kontrabassisteille – näppärästi roudattavan ja hyvältä soundavan työkalun keikoille, joilla ei edellytetä rankkoja äänenpaineita.

Jazziin sopivassa avoimessa 12J-kaiuttimallissa ilma pääsee liikkumaan ja sen sointia kuvaillaan avoimeksi. Suljetulla kopalla ja refleksi-putkella varustettu rock-malli 12R on suuntaavampi ja bassokorostainen. Kaikki 12-tuumaiset kitaraversiot ovat varustettu Jensenin Jet Tornado -elementillä ja bassoversiot Celestionin BN 12-300S:llä.

12-tuumaisen perusmallien rinnalle on esitely 10-tuumainen teleskooppimalli, joka litistyy kuljetusasennossaan jopa lentolaukkuun.

Toob-kaiutinyksikön paino on vähimmillään alle neljä kiloa ja 12-tuumaisen perusmallien hintaluokka on noin 370 euroa.

<https://fi-fi.facebook.com/toobspeakercabinet>

Kätevästi keikalle

ITALIALAISEN RCF-kaiutinvalmistajan **EVOX JMix8** on aiemmin julkaistun EVOX-keikkakaiuttimallin integroidulla digitaalimikserillä varustettu uutuusversio.

Bassolementistä ja tolppakiinnitteisestä pilarimaisesta diskanttikaiuttimesta koostuvia, kokonaistehoiltaan 1400-wattisia EVOX-kaksitieyksi-koita voidaan ketjuttaa yhteen kaksi tai useampiakin, jos esitystila tai -tilanne niin vaatii.

Yksi kaiutinyksikkö lupaa jopa 128 desibelin maksimiäänepainetta koko 120° x 30° kuuntelu-alueelle.

Kiintoisinta uutuudessa on integroitu iOS/Android-sovelluksella etäohjattava mikseri. Kahdeksan mikrofoni- ja instrumenttituloa sisältävä digimikseri tarjoaa bonuksena efektiprosessoreita ja vahvistinsimulaatioita.

Helposti roudattava EVOX JMix8 soveltuu liikuteltaviin äänentoistotarpeisiin esimerkiksi trubaduureille ja yhtyeille niin klubeihin, pubeihin kuin pienille konserttilavoillekin.

www.rcf.it

EVOX JMix8.

Evolution Wireless G4.

Neljäs sukupolvi

SENNHEISERIN julkaisema **Evolution Wireless G4** -tuotesukupolvi sisältää langattomat 100-, 300- ja 500-mikrofonisarjat käsi- ja vyölähettimiseen ja vastaanottimiseen sekä uudet langattomat korvamonitorit.

100-sarja on tarkoitettu helppoa käytettävyyttä arvostaville ja EW 300 G4 erityisesti koulutuksen ja liike-elämän tarpeisiin puheäänelle suunniteltuine mikrofoni-kapselieineen. 32-kanavainen 500-huippusarja tarjoaa vaadittavat ominaisuudet ammattimaiseen kiertue-, konsertti- ja teatterikäyttöön.

www.sennheiser.com

Kahtatoista pinnaa
ropisi solkenaan.

Mr. Lordi eli Tomi Putaansuu juhlistaa Lordi-yhtyeensä voittoa kappaleella *Hard Rock Hallelujah* Euroviisuissa Ateenassa 20.5.2006.

KUVA: EIRIK HAGESÄTER / STELLA PICTURES / LEHTIKUVA

Pieni pala viisuhistoriaa

Koska Suomella oli kerrankin hyvä kappale?
Kenen uran Euroviisut tuhosivat?

Teksti JAKE NYMAN

Luantai 20. toukokuuta 2006. Olen erään ystäväni 50-vuotispäivillä. Jossain vaiheessa iltaa joku muistaa, että tänäänhän on Euroviisujen loppukilpailu, joten ei kun telkkari auki ja porukalla seuraamaan miten ikioma monsteriyhtyeemme Lordi pärjää.

Ja pärjäähän se. Hyvin pian käy selväksi, että ensimmäiset tädet pisteet eivät jää viimeisiksi, sillä kahtatoista pinnaa ropisee solkenaan ja niin **Putaansuun** porukka voittaa kilpailut sen siihenastisen historian suurimmalla pistemäärällä.

Meidän kisakatsomossamme on tunnelma tietenkin korkealla. Voitonriemu muistuttaa suuresti pubissa seurattua Suomi-Ruotsi -lätkämatsia, jonka Suomi voittaa. Villejä tuuletuksia, hihkumista, ylävitosia ja estotonta kansallistunnetta sillä erotuksella, että hannuhanhi-pilkan sijasta nyt irvaillaan niitä kauhistuneita kansalaisia, jotka paheksuivat mediassa Lordin lähettämistä kisoihin.

Joku taisi jopa vaatia presidentti **Tarja Halosta** ja kulttuuriministeri **Tanja Karpelaa** käyttämään veto-oikeuttaan (niin kuin sellainen olisi ollut käytettävissä) hevirivioiden Ateenan matkan perumiseksi.

”Suomella ei näytä olevan omaa musiikkityyliä.”

Riemu Lordin voitosta oli tietenkin ymmärrettävää, sillä eiväthän Euroviisut olleet sitä ennen suomalaisille kovin suuria ilonaiheita antaneet. Finaalista karsiutumiset, häntäpään sijoitukset ja nolleen pisteeseen tyytymiset ovat sen sijaan tulleet vuosikymmenten mittaan kiusallisen tutuiksi.

Eikä tilannetta ole ainakaan helpottanut se, että huonon menestyksemme johdosta olemme saaneet kuulla myös kaikenlaista vinoilua.

”Suomen ensimmäinen euroviisuyritelmä (**Laila Kinnusen** *Valoa ikkunassa*) oli tylsä balladi, tyyllisesti lähempänä 40-luvun filmimusiikkia kuin **Elviksen** jälkeisen ajan popkappaleita.”

”**Riki Sorsa** oli hieman pulleahko versio **Rod Stewartista**, ja hänen esittämänsä kappale on taatusti maailman ainoa reggae-biisi, jossa on hanurisoolo.”

”**Kojo** lauloi fiiliksellä läimäyttäen päätänsä kädellään joka kerta kertosaakeen alkaessa. Ikävä kyllä hän ei lyönyt kertaakaan tarpeeksi kovaa, jotta se olisi estänyt häntä laulamasta loppuun.”

”Suomella ei näytä olevan omaa musiikkityyliä. Jatkuvasti se käyttää muiden kansallisia tyyliä kuten amerikkalaista country & westerniä tai jamaikalaisista reggaeta – vain pari esimerkkiä mainitaksemme – ja antaa niille suomalaisen silauksen. Ei kovin hyvällä menestyksellä, se on kyllä sanottava.”

Nämä luvalla sanoen aika ilkeämieliset lainaukset löytyvät **Paul Gambaccinin**, **Tim** ja **Jonathan Ricen** vuonna 1998 ilmestyneestä kirjasta *The Complete Eurovision Song Contest Companion*. Nykyään heillä olisi taatusti toinen ääni kellossa, sillä Britannia ei ole menestynyt euroviisuissa enää pitkään aikaan. >>>

Suomen ensimmäinen euroviisuedustaja Laila Kinnunen kilpailupaikalla Cannesissa vuonna 1961. Kappale *Valoa ikkunassa* päätyi sijalle kymmenes 16 kilpailijan joukossa.

>>>

Jo Gambaccinin ja kumppaneiden kirjan ilmestymisvuonna eräät englantilaiset ja irlantilaiset suosikit kuten **Edwyn Collins**, **Sinead O'Connor**, **Shane McGowan** ja **Bananarama** pilailivat Euroviisujen kustannuksella julkaisemalla kokoelma-albumin *A Song For Eurotrash*, jolla he esittivät omia tulkintojaan viisujen voittajakappaleista.

Kohti Kiinaa?

Eurovision laulukilpailujen historia alkaa 1950-luvun puolivälistä, jolloin ranskalainen musiikkituottaja **Marcel Baison** pani merkille Italiassa vuonna 1952 aloitettujen San Remon iskelmäfestivaalien saavuttaman valtaisan suosion.

Baison näki nopeasti kehittyvän television oivana foorumina eurooppalaisen laulukilpailun pitämiseen ja muutamaa vuotta aiemmin perustettu Euroopan yleisradioliitto

(EBU) tarjosi siihen hyvän alustan. Baisonin jalona päämääränä oli tuoda Euroopan kansoja lähemmäksi toisiaan tällaisen tapahtuman avulla.

Se onkin onnistunut paremmin kuin hyvin, ovathan Euroviisuihin osallistuneet muun muassa sellaiset eurooppalaiset valtiot kuin Marokko, Israel, Armenia, Georgia, Azerbaidžan ja Australia.

Tällaisen kehityksen (?) on mahdollistanut se, että mukaan on hyväksytty EBU:n ”liitynnäisjäseniä” eli laulukilpailuun osallistuva valtio voi nykyisten sääntöjen mukaan tulla myös Euroopan ulkopuolelta. Aika kauaksi on siis edetty Marcel Baisonin alkuperäisestä yleiseurooppalaisesta lähtökohdasta.

Ja kuinka kauaksi vielä päädyimmekään? Kun Ukrainaa edustanut **Ruslana** voitti Euroviisut vuonna 2004 kappaleella *Wild Dances*,

ehdotettiin Uuden Iloisen Teatterin kesä-showssa Suomen musiikkiteollisuuden ulkoistamista Kiinaan, koska siihen suuntaan Euroviisut ovat joka tapauksessa menossa!

Vitsissä oli sikäli totta toinen puoli, että kisoja eniten rahoittaneiden, aiemmin hyvin pärjänneiden Britannian, Ranskan, Italian ja Espanjan yleisradioyhtiöiden toimituksissa oli jo pitkään mietitty, että mitä järkeä on maksaa muita osallistujamaita enemmän showsta, jossa itäisen Euroopan maat kuitenkin menestyvät huomattavasti paremmin.

Missä he ovat nyt?

Suomalaiset eurovisiofriikit ovat vuosikautia hokeneet, että kilpailujen voitto avaa portit kansainväliseen menestykseen. Se ei pidä paikkaansa. Yleisimmin käytetty esimerkki on luonnollisesti Abba, joka nappasi voiton vuonna 1974 kappaleella *Waterloo*.

Useimmat musiikin asiantuntijat ovat kuitenkin sitä mieltä, että Abba olisi joka tapauksessa tehnyt läpimurtonsa ennenkin tai myöhemmin. Mutta euroviisuvoitto laululla – joka ei laadullisesti sijoitu yhtyeen tuotannossa edes kovin korkealle – epäilemättä kyllä vauhditti Abban matkaa maineeseen.

Vaan miten kävi vaikkapa Sveitsiä vuonna 1988 edustaneelle ja viisut voittaneelle **Céline Dionille**? Hän ei todellakaan noussut super-tähtisarjaan kilpailun ansiosta, vaan laulajan todellinen läpimurto tapahtui vasta monta vuotta myöhemmin.

Kaksinkertainen euroviisuvoittaja, irlantilainen **Johnny Logan** ei myöskään saanut ”tuplajättipotistaan” huolimatta kansainvälistä uraansa koskaan kunnolla käyntiin. Ruotsinlaivojen yökerhojen viihdyttäjäksi päätyminen ei taatusti vastannut Loganin odotuksia maailmanvalloituksesta.

Ja missä ovat vaikkapa niinkin tuoreet voittajat kuin Ruotsin **Måns Zelmerlöw** (2015), Itävallan **Conchita Wurst** (2014) tai tanskalainen **Emmelie de Forest** (2013)? Kenties he ovat edelleen suosittuja kotimaassaan, eikä siinä ole mitään pahaa, mutta euroviisumenestys ei ole ketään heistä kansainväliseen kuuluisuuteen avittanut.

Kun vanha charmi ei purrut

Euroviisut eivät välttämättä ole vauhdittaneet edes jo tunnettujen tähtien uraa. Tämän tietävät hyvin muun muassa kisoihin osallistuneet **Cliff Richard**, **Lulu**, **Olivia Newton-John**, **Julio Iglesias**, **Vicky Leandros**, **The Shadows**, **Françoise Hardy** ja **Nana Mouskouri**.

Suosittu brittilaulajan **Sandie Shawn** uran Euroviisut tavallaan jopa tuhosivat. Sandie on nimittäin sanonut, että kun hän voitti kisat vuonna 1967 kappaleella *Puppet*

On A String, joutui hän seuraavina vuosina esittämään ”sitä saamarin juttua” joka paikassa yhä uudelleen ja uudelleen. Tämä oli yksi niistä tekijöistä, jotka saivat hänet jättämään koko musiikkibisneksen 1970-luvun alussa.

Nykyään ei menestyneitä laulajatahtia kilpailussa pahemmin nähdä. Riski epäonnistumisesta ja sen aiheuttamista vahingoista uralle on yksinkertaisesti liian suuri.

Takavuosien tähdilläkään ei pitkälle pötkitä. Britannia lähetti vuonna 2002 euroviisuihin 1960-luvulla useita listaykkösiä levyttäneen **Engelbert Humperdinckin**. Vanhasta maineesta ja charmista ei ollut mitään hyötyä. Humperdinckin esittämä *Love Will Set You Free* jäi toiseksi viimeiselle sijalle.

”Kerrankin hyvä kappale!”

Suomalaiselle euroviisuintoilulle on aina ollut tyypillistä edustuskappaleemme povaaminen kilpailun voittajaksi. Kilpailun kynnyksellä lehdet ovat julkaisseet tarinoita siitä, kuinka kaikki kisapaikalle tulleet toimittajat ja musiikin ammattilaiset ihastelevat Suomen kappaletta. Ja tietenkin se on myös vedonlyöntitoimistojen mukaan varma ykkönen. Näin on asianlaita tänäkin vuonna **Saara Aallon** kohdalla.

Edustuskappalettamme povataan aina kilpailun voittajaksi.

Sitten kun menestystä ei tulekaan, aletaan tappiosta syyttää väärää edustuskappaletta. Tunnetuin esimerkki löytyy vuodelta 1965, jolloin niin meillä kuin muualla rai-vonneen letkajenkavillityksen innoittama, **Katri Helenan** *Minne tuuli kuljettaa* voitti yleisöäänestyksen.

Yleisradiossa oli kuitenkin sitä mieltä, että kansa äänesti väärin ja niinpä valinta annettiin euroviisuhistoriassamme ainutlaatuisen pohjoismaisen raadin tehtäväksi. Se valitsi edustajaksemme **Viktor Klimenton** esittämän **Toivo Kärjen** ja **Reino Helismaan** laulun *Aurinko laskee länteen*.

Tyylillisesti vanhahtava foksi sai loppukilpailussa pyöreät nolla pistettä, ja voittajaksi leivottiin Luxemburgia edustaneen ranskat-taren **France Gallin** *Poupée de cire, poupée de son*, jonka tahdissa olisi voinut helposti tanssia letkajenkkaa. Ei ihme, että kansa kävi kuumana, ja lehtien palstat täyttyivät niin toimittajien ja kuin yleisönosastokirjoittajien jälkiviisaista kommentista.

Jopa kaikkein kovimmat ammattimiehemme ovat lyöneet kirveensä kiveen edustus-sävelmiemme mahdollisuuksia arvioidessaan.

Viisujen kanssa pitkän päivätyön tehnyt TV1:n tuottaja **Erkki Pohjanheimo** on kertonut kuinka legendaarinen tuottaja **Jaakko Salo** tuli vuonna 1992 hänen luokseen Turun Typhoon -hallissa pidettyjen karsintojen jälkeen, jolloin edustuskappaleeksemme valittiin **Pave Maijasen** *Yamma yamma*.

Salo läiskäisi Pohjanheimoa olalle ja sanoi: ”Onneksi olkoon, kerrankin meillä on

lähettä hyvä kappale Euroviisuihin.” *Yamma yamma* jäi Malmössä pidetyissä kilpailuissa viimeiseksi.

Jäljet siis pelottavat, mutta siitä huolimatta, pidetään Saarelle peukkuja! ●

JAKE NYMAN on musiikkitoimittaja, joka teki ensimmäisen ohjelmansa Ylelle vuonna 1972. Hän on toimittanut useita radio-ohjelmia sekä kirjoittanut tai toimittanut toistakymmentä tietokirjaa musiikista.

Tänä vuonna Euroviisuissa Suomea edustaa Saara Aalto kappaleella *Monsters*. Aallon lisäksi kappaleen tekoon ovat osallistuneet Joy ja Linnea Deb ruotsalaisesta The Family -laulukirjoittajaryhmästä sekä britannilainen tuottaja-laulunkirjoittaja Ki Fitzgerald. Euroviisujen alkukarsinta on Lissabonissa toukokuun alussa ja loppukilpailu 12. toukokuuta.

Japanissa kanteleita signeeraamassa

KANTELEELLE löytyy yleisö Japanistakin. Neljän naisen Kardemimmit-yhtye on tehnyt jo kaksi kiertuetta Japanissa ja kuulijoita on riittänyt.

”Sapporossa toimii parinkymmenen kanteleensoittajan ryhmä. He järjestivät itse kantele-workshopinkin”, kertoo yhtyeen jäsen **Anna Wegelius**. Japanissa järjestetään myös kanteleleirejä ja soittimen opetusta.

Osasyt itämerensuomalaisen perinnesoitin tuntemisesta Itä-Aasiassakin johtuu japanilaisen laaja-alaisesta kiinnostuksesta maailman eri kolkkien musiikkiin.

”Japanissa löytyy kiinnostuneita kaikelle”, Anna Wegelius sanoo. ”Työkulttuuri on niin tasapäistävä, että itselle tärkeät asiat löytyvät harrastusten kautta.”

Yksi osasyt saattaa olla animaatiisarja ja sarjakuva *Girls und Panzer*. Siinä koulutyöt taistelevat historiallisilla panssarivaunuilla.

Joukossa on suomalainen BT-42 -vaununkin. Sillä tytöt lähtevät taisteluun soittaen kanteleella *Säkkijärven polkkaa*. Sen soittaa sar-

jassa sapporolainen **Hiroko Ara**. Animaatio on jopa innostanut japanilaisia kanteleensoittajia soittamaan Parolan panssarimuseoon, josta BT-42 löytyy.

Kardemimmit kiersivät Japanissa viime vuoden lopulla. Pari keikkaa tehtiin yhdessä virolaisen Curl Stringsin ja ruotsalaisen Krajan kanssa, loput yksin. Musiikin edistämistätiö tuki kiertuetta.

Japani on keikkamaana erilainen, Wegelius (s. 1989) sanoo. ”Siellä saa usein tehdä jotakin ekstraa, esimerkiksi tällä kertaa he pyysivät jouluaiheisia lauluja.”

Vuonna 1999 perustettuun yhtyeeseen kuuluvat **Maija Pokela**, **Jutta Rahmel**, Anna Wegelius ja **Leeni Wegelius**. Soittimena on yksi 38-kielinen ja neljä 15-kielistä kannelta.

Kardemimmit ovat kiertäneet pariin kertaan Yhdysvalloissa sekä esiintyneet joissakin Euroopan maissa. Italiassa heillä on oma agentuuri.

”Suomessa kanteleella on klišeinenkin maine, hieman tomui-

Kardemimmeissä soittavat Jutta Rahmel (vas.), Leeni Wegelius, Maija Pokela ja Anna Wegelius.

painolastista, ihmiset ovat utelaita ja kantele ihastuttaa.”

”Japanissa saimme jopa signeerata kanteleita. Siihen ei ole kotona tottunut.”

Anna Wegelius tekee parhailaan arts management -graduuan

painolastista, ihmiset ovat utelaita ja kantele ihastuttaa.”

Anna Wegelius tekee parhailaan arts management -graduuan

mustikkapillerien tv-mainoksessa. ”Kuvassimme lähimetsässä, jossa poimimme mustikoita.”

Kardemimmien viides levy *Kesäyön valo* julkaistiin Kalevalanpäivänä. Yhtye kustantaa itse omat levynsä. Tämä on mahdollista joukkorahoituksen avulla. ”Saimme reilun pari tuhatta euroa, joukossa uusiakin tukijoita.”

Kardemimmien yleisö ostaa yhä levyjä. ”Japanissa myimme parisataa levyä ja Yhdysvaltain-kiertueella useita satoja”, Wegelius sanoo. •

Heikki Jokinen

MUSIIKIN EDISTÄMISSÄÄTIÖ MES:N TUKIPÄÄTÖKSIÄ 1.11.–31.12.2017

Elävän musiikin tuki 147 450 euroa, saajia 96

Äänitetuotantotuki 38 000 euroa, saajia 56

AV-tuotantotuki 55 587 euroa, saajia 43

Markkinointi- ja vientituki 14 350 euroa, saajia 12

Työskentelytuki 167 310 euroa, saajia 98

Julkaisutuki 36 520 euroa, saajia 24

Koulutustuki 13 500 euroa, saajia 6

Tutkimustuki 8 500 euroa, saajia 4

Saajia yhteensä 339, myönnetty yhteensä 481 217 euroa

Tietoa hakuajoista ja ohjeet: www.musiikinedistamissaatio.fi

Soitinpankin soittimien huollosta ja säilytyksestä vastaa helsinkiläinen Kitarapaja. Kuvassa valikoima vuokrattavia kitaroita.

Tuhansia uusia käyttäjiä Soitinpankille

MUSIIKIN EDISTÄMISSÄÄTIÖN Soitinpankin käyttäjäjoukko laajentui merkittävästi tämän vuoden alusta. Nyt Soitinpankin palveluita voivat käyttää kaikki Gramexin ja Teoston henkilöasiakkaat. Heitä on yhteensä kymmeniä tuhansia.

Viime vuonna aloittanut Soitinpankki vuokraa suomalaisille musiikin ammattilaisille arvosoitimia esimerkiksi äänityssessioihin tai sävellystyöhön. Valikoimassa on noin 40 soitinta, kuten akustisia ja sähkökitaroita, rumpusettejä, kanteleita ja syntetisaattori.

Joukossa on vintage-malleja, suomalaisten huippumuusikkojen tunnettuja soittimia sekä kotimaisten soitinrakentajien uusia saavutuksia.

Soittimia saa käyttöönsä kahdesta kahdeksaan viikkoon. Edullisin kahden viikon vuokra on 50 euroa ja kaltein 80 euroa.

Aiemmin lainausoikeus kattoi Muusikkojen liiton, Suomen Musiikintekijöiden sekä Suomen Säveltäjien jäsenet.

MES:n johtaja **Hannu Saha**, miksi käyttäjäjoukkoa laajennettiin?

”Nämä soittimet on hankittu käyttöä varten. Haluamme, että ne löytävät tiensä soittajien käsiin. Nyt kun soittimia on tullut lisää, myös käyttäjäkunta voi laajentua.” •

Heikki Jokinen

mes-soitinpankki.fi

SUOMEN SUOSITUIN KEIKKAHAKU

METELI

METELI.NET

facebook.com/meteli.net

twitter.com/meteli

instagram.com/metelinet

. AH82

"Soitat kivasti, mitäs sä työkseesi teet?"

*Sattuu olemaan niin, että tässä maassa on tuhansia muusikoita
ja tuottajia jotka tekevät musiikkihommia ihan työkseen.*

*Ja kuten mistä tahansa työstä, niistäkin kuuluu
saada korvaus. Muutakin kun kaksi tuoppia.*

*Jos Gramexia ei olisi, aika moni
muusikko ja tuottaja joutuisi
vastaamaan tuohon typerään
kysymykseen esimerkiksi että en
mitään tai että siivoilen vessoja.*

*Musiikki on työtä ja siksi
Gramex on kerännyt jo
50 vuotta tekijänoikeus-
korvaukset muusikoille ja
tuottajille.*

*Korvaukset ovat palkka
työstä ja yrittämisestä.*

*Ja kun niin on,
kotimaista musiikkia
syntyy huomennakin.*

Kauan soikoon musiikki